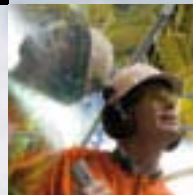
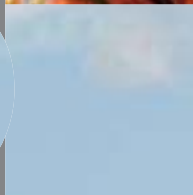
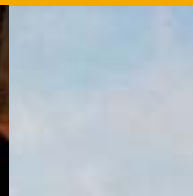

GOEDE BASIS VOOR HERSTEL

2009

Inhoud

Voorwoord: op weg naar herstel	5
Feiten & cijfers	
- Aantal verzekerden over de afgelopen 10 jaar	20
- Ontwikkeling aantal deelnemers en pensioengerechtigden	21
- Leeftijdsopbouw van actieve deelnemers	22
- Leeftijdsopbouw van pensioengerechtigden met een ouderdomspensioen	22
- Samenstelling beleggingsportefeuille	23
- Beleggingsrendementen	23

Op weg naar herstel

De financiële situatie van het pensioenfonds is het afgelopen jaar behoorlijk verbeterd. In 2009 behaalden we op onze beleggingen een rendement van 15,3%, een van de hoogste uit onze geschiedenis. Mede dankzij dat resultaat is ons eigen vermogen (onze buffer) gegroeid van € 249 miljoen aan het einde van 2008 naar € 782 miljoen eind 2009. Toch is het totale verlies van 2008 zeker nog niet goedge maakt: eind 2007 had het pensioenfonds namelijk nog een eigen vermogen van € 1.370 miljoen. Ondanks de ingezette weg omhoog zijn we er dus nog niet. We hebben nog een lange weg te gaan voor we weer op het niveau komen van voor de kredietcrisis.

STIJGENDE LEVENSV ERWACHTING BEMOEILIJKT AMBITIE Het is onze ambitie om de pensioenopbouw en ingegane pensioenen jaarlijks mee te laten groeien met de loon- en prijsstijging. Eind 2009 was dit niet verantwoord. Het herstel was en is nog steeds zeer broos en de onrust op de financiële markten is nog steeds aanwezig. Daar komt bij dat de Nederlander steeds ouder wordt, en dat zorgt voor hogere pensioenkosten. Zo hebben we hiervoor eind 2009 € 170 miljoen moeten reserveren. Bovendien laten recente cijfers van het Centraal Bureau voor de Statistiek zien dat de levensverwachting de komende decennia nog verder kan stijgen. Als dat gebeurt, zullen we nog meer geld moeten reserveren. Zelfs zo veel dat onze ambitie om de pensioenen weer volledig aan te passen aan de prijs- en loonstijging in de knel kan komen. Door de stijgende levensverwachting moeten we een groot deel van het geld dat we verdienen op onze beleggingen, gebruiken om langer pensioen uit te keren. Dit geld kunnen we dan niet gebruiken om de pensioenen te verhogen met de loon- en prijsstijging. We staan de komende jaren dan ook voor de uitdaging om een balans te vinden. Aan de ene kant staat onze ambitie om de pensioenen jaarlijks te verhogen met de prijs- en loonstijging, daar tegenover staat de almaar toenemende levensverwachting.

VOORUITZICHTEN: WERKEN AAN HERSTEL We richten ons allereerst op het herstel van het eigen vermogen. We verwachten met de maatregelen die in 2009 zijn genomen een goede basis te hebben gelegd voor verder herstel. Hierdoor was eind 2009 de dekingsgraad 117,3% en beschikten we weer over het door De Nederlandsche Bank vereiste eigen vermogen. De komende jaren zetten we in op het vasthouden en verbeteren van dit niveau, waarbij het bestuur een streefniveau hanteert van 144%. Dan is er weer voldoende eigen vermogen om te kunnen spreken van een volledig herstel. Uiteraard zijn wij in ons streven wel sterk afhankelijk van de ontwikkeling van de financiële markten en van de levensverwachting. Daarbij blijft het een belangrijke doelstelling om de (opgebouwde) pensioenen mee te laten groeien met de prijs- en loonontwikkeling.

Beverwijk, 11 mei 2010

Jacques van Exter, *voorzitter bestuur*

Rob Verhoef, *secretaris bestuur*

Er is nog veel werk aan de winkel

'ALS JE HET GEHEEL OVERZIET, HEBBEN WE IN 2009 RELATIEF GOED GEPRESTEERD. MAAR TEGELIJKERTIJD ZIJN ONZE VERPLICHTINGEN FLINK TOEGENOMEN, NIET IN DE LAATSTE PLAATS DOOR DE GESTEGEN LEVENSV ERWACHTING. HET GAAT HIER OM HONDERDEN MILJOENEN AAN EXTRA VERPLICHTINGEN. BOVENDIEN IS ER NOG VEEL ONZEKERHEID OP DE FINANCIËLE MARKTEN. WE ZIJN ER NOG NIET, ER IS NOG VEEL WERK AAN DE WINKEL.'

Dat zegt Jacques van Exter, voorzitter van het bestuur van Pensioenfonds Hoogovens. 'Vanwege onze financiële situatie hebben we eind vorig jaar moeten besluiten om de CAO-loonsverhoging van 2009 niet mee te nemen in de pensioenopbouw, de pensioenuitkeringen niet te verhogen met de prijsstijging van 2009, en de pensioenpremie op het hoogste niveau te handhaven.

Er zijn drie zaken die ons daartoe hebben genoodzaakt. Ten eerste kunnen we de pensioenen pas volledig aanpassen aan de loon- en prijsontwikkeling als de dekkingsgraad aanmerkelijk en duurzaam hoger is dan nu (zie blauwe kader pagina 7). Ten tweede hebben we te maken met de gestegen levensverwachting, die ons veel geld kost en waarschijnlijk nog gaat kosten. En ten derde is het bij ons zo geregeld dat we, wanneer we in de gevarenzone belanden, geen beroep kunnen doen op de werkgever, Corus. Bij een aantal andere pensioenfondsen heeft de werkgever geld

bijgepast. En soms ging dat om enorme bedragen. Die reddingsboei hebben wij eenvoudig niet, we moeten het op eigen kracht doen.'

Lage rentestand maakt duur

Dat veel pensioenfondsen nog steeds ver verwijderd zijn van hun gewenste dekkingsgraad, heeft te maken met het feit dat de rente al lange tijd zeer laag is. Bij een lage rentestand moet er meer geld worden gereserveerd om een bepaald vermogen op te bouwen dan bij een hogere rentestand. Veel analisten zeggen daarom dat een stijging onvermijdelijk is. Jacques van Exter vindt het onverstandig om daarop te vertrouwen: 'Op zo'n rentestijging kun je als pensioenfonds natuurlijk niet gokken, dat is veel te riskant. Het is ook denkbaar dat de rente nog een aantal jaren laag blijft.'

Snelle stijging levensverwachting

'Niet alleen de lage rentestand maakt onze verplichtingen duurder, ook de stijgende levensverwachting zorgt voor extra verplichtingen. De versnelling in de stijging van de levensverwachting heeft ons als pensioensector verrast en het is mogelijk dat er binnenkort nieuwe prognoses komen waarin de levensverwachting nog verder stijgt. Die snelle stijging heeft te maken met het feit dat het Centraal

Bureau voor de Statistiek sinds een paar jaar niet alleen kijkt naar de feitelijke sterftcijfers, maar ook bijvoorbeeld de ontwikkelingen in de medische wetenschap doortrekt naar de toekomst. We hebben in 2009 al € 170 miljoen opzij gezet en over de afgelopen vijf jaar zelfs ruim een half miljard. Maar het kan dus zijn dat dat niet genoeg is. Een flink deel van het extra rendement dat we proberen te halen om de pensioenen jaarlijks aan te passen aan de loon- en prijsstijging, moeten we gebruiken voor het langer uitkeren van pensioenen. Er blijft dan dus minder over om de pensioenen waardevast te houden. Sterker nog, als het beleid niet wijzigt, verwachten we dat de stijgende levensverwachting hogere pensioenpremies met zich mee brengt. We kunnen ons geld maar één keer besteden en we zijn op weg naar een nieuwe balans. Aan de ene kant staat onze ambitie om pensioenen waardevast te houden. Aan de andere kant staat het feit dat we de pensioenen langer moeten uitbetalen.'

DEKKINGSGRAAD EN INFLATIE

Het pensioenfonds hanteert een streefniveau voor de dekkingsgraad. Het streefniveau wordt bepaald door de verwachte inflatie (loon- en prijsstijgingen). Als de inflatie stijgt, stijgt ook het streefniveau. Dit komt doordat inflatie onze verplichtingen duurder maakt. Er is dan meer eigen vermogen nodig om de pensioenen jaarlijks mee te laten groeien met de inflatie. Door een stijging van de verwachte inflatie in 2009 kwam het streefniveau eind 2009 uit op 144%. Met een stand van 117,3% lag de dekkingsgraad eind 2009 nog onder dit niveau.

Jacques van Exter

Focus op risicomanagement

De gebeurtenissen tijdens de financiële crisis, met een hoogst onzekere nasleep, en de stijgende levensverwachting dwingen tot een gedegen risicobeheer, vooral als het gaat om beleggingen. Jacques van Exter: 'De uitzonderlijke combinatie van wereldwijd dalende koersen en een scherp dalende rente bracht veel pensioenfondsen, waaronder ons fonds, in een lastige situatie. Daarnaast maakt de vergrijzing en de stijgende levensverwachting pensioenfondsen meer gevoelig voor financiële schokken. Ze moeten naar verhouding meer pensioen uitkeren en ook nog eens langer. Dat alles maakt het belang van een gedegen beleggingsbeleid en een goed risicobeheer groter. Daarom gaan we heel nauwkeurig onze risico's na. Weten we precies hoe groot die risico's zijn, zowel in geld als qua kans dat ze zich voordoen? En wat kunnen en moeten we doen om die risico's te beheersen? Dat geheel, ons risicomanagement, heeft nadrukkelijk onze aandacht. We willen het verbeteren en versterken en daar zijn we al volop mee bezig. We hebben binnen onze organisatie een zwaardere rol toegekend aan de risicomanager en we hebben maatregelen genomen om risico's beter in kaart te kunnen brengen. Bovendien gaan we in 2010 nog eens met de stofkam door onze huidige beleggingen heen. We willen exact weten welke risico's we daarmee lopen. Ik wil trouwens benadrukken dat we ook nu al een goed risicomanagement hebben; dat zie je terug in de resultaten. Maar er zijn in de financiële wereld dingen gebeurd die niemand voor mogelijk had gehouden. Dan is er alle reden om met de kennis van vandaag opnieuw naar je beleid te kijken. Je kunt gewoon niet kritisch genoeg zijn.'

Langer leven: goed nieuws, maar duur voor pensioenfondsen

HET CENTRAAL BUREAU VOOR DE STATISTIEK (CBS) HEEFT UITGEREKEND DAT NEDERLANDERS LANGER LEVEN. DE STEEDS HOGERE PROGNOSES VOLGEN ELKAAR SNEL OP. DIT IS OP ZICH GOED NIEUWS, MAAR VOOR EEN PENSIOENFONDS IS HET VOORAL KOSTBAAR: EEN PENSIOEN IS IMMERS LEVENSLANG. CONSEQUENTIE: PENSIOENFONDS HOOGOVS MOET HONDERDEN MILJOENEN EXTRA OPZIJ ZETTEN.

‘Tot een jaar of vijf geleden gingen pensioenfondsen uit van een levensverwachting die was gebaseerd op de feitelijke waarneming: hoe oud zijn Nederlanders gemiddeld als ze overlijden?’, zegt Cornelis Peereboom, actuaire bij Pensioenfondsen Hoogovens. Hij houdt zich onder meer bezig

met het berekenen van de pensioenverplichtingen. En dus met de vraag hoeveel vermogen het pensioenfonds nu moet opbouwen om straks die verplichtingen te kunnen nakomen. ‘Vijf jaar geleden is er een omslag gekomen en is het CBS in zijn prognoses rekening gaan houden met bijvoorbeeld de ontwikkelingen in de zorg en in de medische wetenschap. Die ontwikkeling hebben ze geprojecteerd op de toekomst, tot 2060, en dan blijkt dat mensen steeds langer leven. Het pensioenfonds kijkt bij het berekenen van zijn verplichtingen ook decennia vooruit. En als de kans erg groot is dat de levensverwachting daadwerkelijk omhoog gaat, dan is het voor ons natuurlijk erg verstandig om daar

WETENSCHAP EN GEZONDER LEVEN

Het CBS maakt zijn prognoses op basis van de ontwikkelingen in de afgelopen decennia, en kijkt in hoeverre het realistisch is om die lijn nog een halve eeuw door te trekken, naar 2060. De stijgende levensverwachting heeft verschillende oorzaken (zie bijschrift grafiek op pagina 10). Belangrijk is vooral dat dankzij de medische wetenschap een aantal ziektes beter te voorkomen en te behandelen is. Er overlijden bijvoorbeeld, vergeleken met 1970, nog maar half zo veel mensen aan hart- en vaatziekten. Dat is te danken aan een snellere diagnostiek, een betere behandeling van de hartziekten zelf (bijvoorbeeld dotterbehandeling) en preventieve geneesmiddelen, zoals cholesterolverlagers. Mogelijk zullen over enige tijd ook in Nederland de effecten van het rookverbod in de horeca zichtbaar zijn in de sterftecijfers voor acuut hartinfarct, aldus het CBS. Het aantal mannen dat aan longkanker overlijdt, vertoont al jaren een sterke daling doordat steeds minder mannen roken.

nu rekening mee te houden. Bovendien blijkt uit het verzekerdenbestand dat medewerkers van Corus iets ouder worden dan de gemiddelde Nederlander: er overlijden minder verzekerden dan volgens het Nederlands gemiddelde werd verwacht. Met deze ontwikkeling houden we rekening bij het berekenen van onze verplichtingen: nog iets ouder betekent immers nog iets langer pensioen ontvangen.'

Gevolgen voor de dekkingsgraad

De dekkingsgraad geeft de verhouding weer tussen het vermogen en de verplichtingen van het pensioenfonds. Een hogere levensverwachting betekent dat de verplichtingen groeien: het pensioenfonds moet immers langer pensioen betalen en dat kost extra geld. Daardoor daalt de dekkingsgraad. De aanpassing aan de meest recente prognoses van het CBS kan leiden tot een daling van de dekkingsgraad met 3 tot 4 procentpunten. De Nederlandsche Bank (DNB) verwacht als financiële toezichthouder van de pensioenfondsen dat zij rekening houden met nieuwe inzichten bij het vaststellen van hun verplichtingen en het nemen van beleidsbesluiten. De voorzienbare trend in de levensverwachting hoort daarbij. DNB vindt dat pensioenfondsen daarvoor extra geld moeten reserveren. Vooral ook omdat het CBS verwacht dat de levensverwachting nog meer zal toenemen.

Eerst een inhaalslag

Het CBS komt binnenkort met een nieuwe prognose voor de levensverwachting. Als hieruit blijkt dat de levensverwachting hoger wordt, dan moet het pensioenfonds een inhaalslag maken. Je spaart als het ware om iets te kunnen betalen, en als het dan duurder blijkt te zijn geworden, kom je geld te kort. Cornelis Peereboom: 'Daarom hebben we de afgelopen vijf jaar in totaal al ruim € 500 miljoen gere-

Voorbeeld: kosten stijgende levensverwachting van een 70-jarige man

Stel het ouderdomspensioen is € 15.000 bruto per jaar en het verzekerde partnerpensioen is € 10.500 bruto per jaar

Volgens de laatste prognose is dan nodig	€ 224.000
Volgens de oude prognose was nodig	€ 208.000

Extra geld dat nodig is door de gestegen levensverwachting	€ 16.000
--	----------

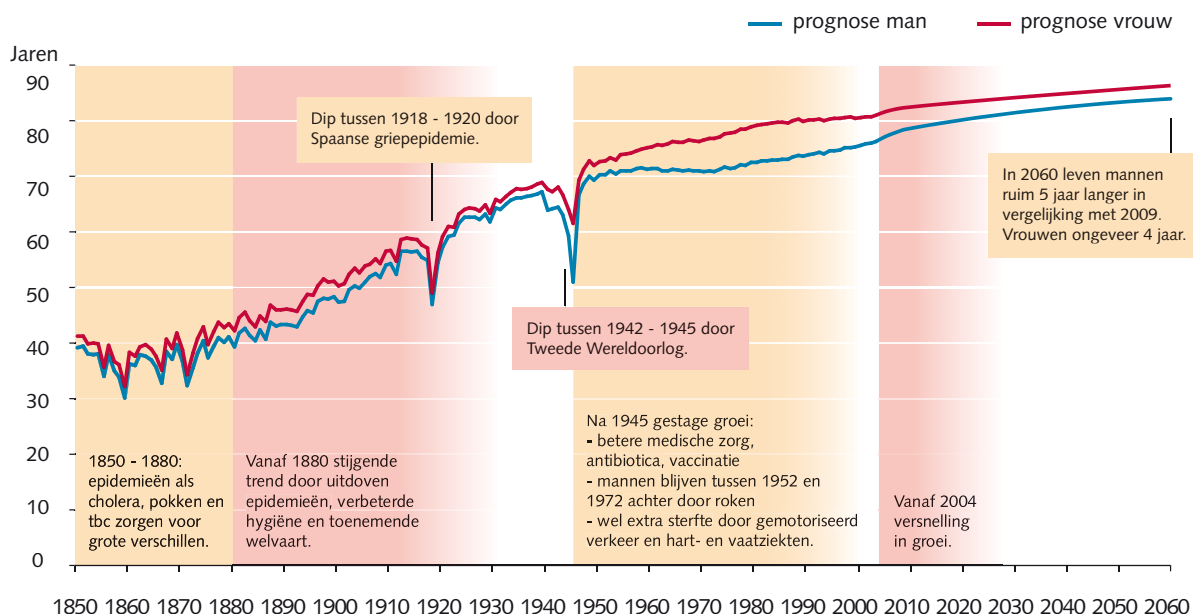

serveerd. Maar als de levensverwachting verder blijkt te stijgen, dan moet er weer geld bij.' Of dit nodig is en om hoeveel geld het gaat, is afhankelijk van de mate waarin het Actuariel Genootschap (AG) de nieuwe prognose van het CBS volgt. Het AG, de beroepsorganisatie van actuarissen in Nederland, komt met eigen prognoses. Die zijn gebaseerd op de CBS-gegevens, maar het AG voegt daar eigen expertise aan toe. Pensioenfonds Hoogovens volgt net als de meeste andere fondsen de prognoses van het Actuariel Genootschap.

MANNEN 83,9, VROUWEN 86,3

Het CBS heeft vorig jaar een prognose gemaakt van de levensverwachting van mensen die in 2050 worden geboren. Vervolgens is die prognose begin dit jaar 'opgerekt' naar 2060. Op grond van die nieuwste prognoses is de levensverwachting bij geboorte in 2060 voor mannen 83,9 jaar en voor vrouwen 86,3 jaar. Voor mannen is dat een stijging van ruim vijf jaar ten opzichte van 2009 en voor vrouwen een toename van krap vier jaar. Het verschil in levensverwachting tussen mannen en vrouwen wordt kleiner.

Levensverwachting van een Nederlander bij geboorte

Risico noodzaak voor voldoende rendement

PENSIOENFONDS HOOGOVENS MOET, NET ALS ALLE ANDERE PENSIOENFONDSEN, BELEGGEN OM VOLDOENDE RENDEMENT TE BEHALEN. MAAR IEDEREEN WEEET DAT AAN BELEGGEN OOK RISICO'S VERBONDEN ZIJN; AANDELEN MET EEN EEUWIG GEGARANDEERDE WINST BESTAAN NATUURLIJK NIET. HET IS ZAAK DIE RISICO'S TE BEHEERSEN, ZONDER DAT EEN GOED RENDEMENT DAARDOOR UIT HET ZICHT VERDWIJNT. DAT HEET MET EEN VEEL GEBRUIKTE TERM RISICOMANAGEMENT.

Voor de goede orde: het beleggingsrisico is zeker niet het enige risico. Zeer belangrijk zijn ook het renterisico, het inflatierisico en het langlevenrisico (meer hierover op pagina 8). Wat een pensioenfonds met beleggen verdient, kan als sneeuw door de zon verdwijnen bij een dalende rente, een stijgende inflatie en een hogere levensverwachting. Het pensioenfonds wapent zich tegen het beleggings-, het rente- en het inflatierisico door een gedegen beleggingsbeleid. Dit beleggingsbeleid heeft in 2004 zijn huidige opzet gekregen, nadat veel pensioenfonds in de jaren daarvoor ook al eens werden getroffen door een dramatische daling van de aandelenkoersen.

Beleggen is noodzaak

Het bekendste risico is het beleggingsrisico. Maar liefst 61% van de Nederlanders wil liever niet dat er met hun

pensioengeld wordt belegd, blijkt uit recent onderzoek. Ze vinden beleggen te riskant en geven de voorkeur aan een spaarrekening.

Maar veel ondervraagden schatten de opbrengst van sparen te hoog in en hebben ook geen goed beeld van de rendementen van pensioenfonds. Dit is de werkelijkheid: de 100 euro waarmee een gemiddeld Nederlands pensioenfonds 25 jaar geleden is gaan beleggen, is nu uitgegroeid tot 514 euro. Dat is inclusief de dramatisch gebeurtenissen op de beurzen in 2002 en 2008. Was diezelfde 100 euro 25 jaar geleden op een spaarrekening gezet, dan was dat bedrag nu gegroeid naar 308 euro.

Pensioenfonds Hoogovens heeft de afgelopen zes jaar - sinds de invoering van het nieuwe beleggingsbeleid - een gemiddeld rendement behaald van 7%. Dat is dus inclusief het enorme verlies van 2008. Dit resultaat was met geen enkele spaarrekening gelukt. Als het pensioenfonds alle ingelede premies op een spaarrekening had gezet, zouden de pensioenen nu 40% lager of de premies 70% hoger zijn. De conclusie is duidelijk: beleggen, op een verantwoorde manier, is absoluut noodzakelijk. En geduld is ook bij beleggen een schone zaak: slechte jaren worden vrijwel altijd weer gecompenseerd door goede jaren, maar dat kost wel

een aantal jaren. Een pensioenfonds heeft geduld omdat de meeste uitkeringen pas ver in de toekomst worden betaald.

Bestuur bepaalt balans

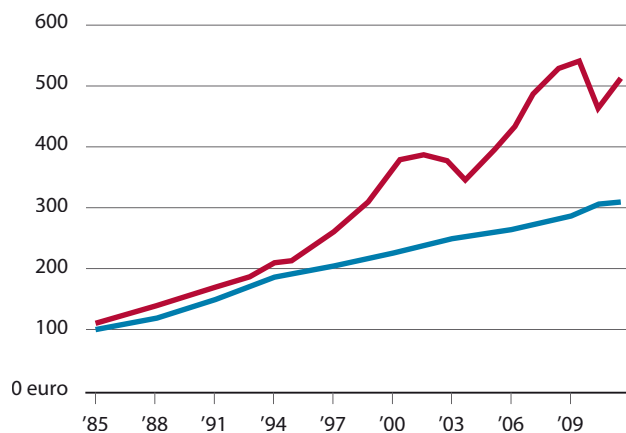
Het bestuur van het pensioenfonds bepaalt de balans tussen risico en rendement en besluit dus ook hoeveel risico acceptabel is. In vergelijking met andere fondsen belegt Pensioenfonds Hoogovens met relatief weinig risico. Hierdoor kan het rendement in hoogtijdagen iets minder spec-

taculair zijn. Maar in slechte tijden beschermt het ons tegen te diepe dalen. Ons rendement was in 2007 iets minder dan het Nederlands gemiddelde. Maar in 2008, het jaar van de kredietcrisis, kregen wij minder harde klappen dan veel andere Nederlandse pensioenfondsen. Wij hadden in 2008 een negatief beleggingsrendement van 6%, terwijl andere Nederlandse fondsen gemiddeld een beleggingsverlies hadden van 16%. In 2009 kwam ons rendement van 15,3% zelfs iets boven het gemiddelde uit.

100 euro 25 jaar geleden is nu uitgegroeid tot...

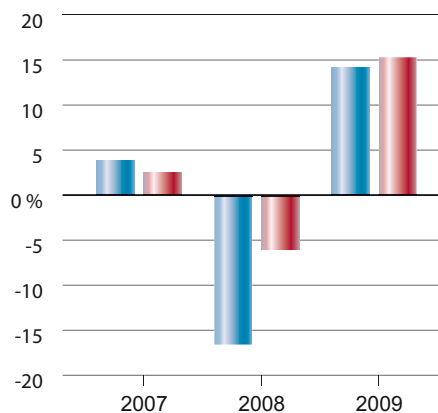
— ...514 euro door de beleggingen van een gemiddeld Nederlands pensioenfonds

— ...308 euro op een spaarrekening

Beleggingsrendement 2007-2009

■ Rendement Pensioenfonds Hoogovens
■ Gemiddeld rendement Nederlandse pensioenfondsen (WM Universum)

VERDERE KWALITEITSVERHOOGING

Het verstandig omgaan met risico's heeft continu de aandacht van het pensioenfonds. In 2009 is dat belang nog eens onderstreept door een externe deskundige het risicomanagement te laten doorlichten. Henny Kapteijn is zelfstandig bestuursadviseur, gespecialiseerd in de financiële sector. Ze werkte vele jaren bij onder meer De Nederlandsche Bank en adviseerde verschillende pensioenfondsen over hun risicomanagement. Dat heeft ze in 2009 ook gedaan voor Pensioenfonds Hoogovens. Ze is inmiddels toegetreden tot de Beleggingsadviescommissie van het pensioenfonds.

'Ik wil allereerst benadrukken dat Pensioenfonds Hoogovens in zijn financiële strategie al sinds 2004 een samenhangend beleid voert voor zowel het beleggingsrisico als het rente- en het inflatierisico. Dat is verstandig en daarmee loopt het pensioenfonds voorop in Nederland. Het gaat erom die lijn versterkt naar de toekomst door te trekken.

Strategisch is het risicomanagement goed op orde. Ik heb daar vooral een aantal instrumenten aan toegevoegd waarmee het bestuur de informatievoorziening kan versterken en, in het verlengde daarvan, kan werken aan een nog beter onderbouwde besluitvorming. Dan heb ik het bijvoorbeeld over de kwaliteit en de objectiviteit van de rapportages die het bestuur gebruikt als basis voor beslissingen. Ik vind dat je niet alleen kale cijfertjes moet presenteren. Dus niet alleen een bepaald bedrag bij een bepaald risico, maar ook: waar bestaan die risico's uit, hoe ontwikkelen ze zich en waarom, en hoe moet je daarmee omgaan. De input komt dan van de Beleggingsafdeling, maar ook van de risicomanager en de afdeling Control. Het gaat erom dat het bestuur kennis heeft van alle positieve en negatieve kanten van een voorstel, voordat het

Henny Kapteijn

een besluit neemt. Daarnaast hebben we gewerkt aan de analysekracht. Er is meer capaciteit beschikbaar gesteld om risico's goed te onderzoeken en te analyseren. Ook hebben we afgesproken dat er elk kwartaal een beoordeling van alle beleggingscategorieën wordt gemaakt, die de balans tussen resultaten en risico's zichtbaar maakt.

De grote zorgvuldigheid waarmee het pensioenfonds zijn risicomanagement heeft ingericht, is een voorbeeld van goed pensioenfondsbestuur. Je kunt ook aan derden met vertrouwen laten zien hoe je het hebt ingericht.'

Communicatie blijven verbeteren

Pensioenplanner geeft duidelijkheid

PENSIOEN IS BELANGRIJK. NATUURLIJK VOOR DE MENSEN DIE HET NU ONTVANGEN, MAAR ZEKER OOK VOOR DEGENEN DIE BEZIG ZIJN HUN PENSIOEN OP TE BOUWEN. ZIJ MOETEN WETEN HOEVEEL PENSIOEN ZIJ STRAKS ONTVANGEN EN WELKE PENSIOENKEUZES ZE KUNNEN MAKEN. DAARVOOR IS NU EEN NUTTIG NIEUW HULPMIDDEL BESCHIKBAAR: DE PERSOONLIJKE PENSIOENPLANNER!

De pensioenplanner is een online rekenhulp waarmee u uw actuele pensioensituatie kunt bekijken en doorrekenen. U logt in met uw burgerservicenummer plus wachtwoord en kunt dan zelf zien hoeveel pensioen u kunt bereiken en wat uw partner ontvangt als u komt te overlijden. Ook kunt u bekijken welke keuzes u kunt maken en wat de invloed van deze keuzes is op uw pensioeninkomen. U kunt bijvoorbeeld aangeven dat u eerder wilt stoppen met werken, of over een paar jaar minder wilt werken. Op basis van wat u invult, berekent de planner wat dat betekent voor de hoogte van uw pensioen.

In de pensioenplanner tonen wij naast de bruto jaarbedragen ook de netto maandbedragen. Hierdoor krijgt u een nog beter beeld van uw pensioensituatie. De persoonlijke planner is makkelijk en duidelijk: u weet waar u aan toe bent en of u bijvoorbeeld zelf maatregelen zou moeten nemen om na uw pensionering uw gewenste inkomen te bereiken.

Pensioenplanner voorziet in vraag werknemer

De komst van de pensioenplanner zat al enige tijd in de planning, en zal naar verwachting in een duidelijke vraag voorzien. Dat bleek onlangs, toen de nieuwe website op verzoek van het pensioenfonds door een groep werknemers werd beoordeeld op gebruiksvriendelijkheid. Werknemers lieten weten het nuttig te vinden om op de website

hun persoonlijke pensioensituatie te kunnen bekijken. De pensioenplanner komt volledig aan die wens tegemoet.

Voor wie is de pensioenplanner bedoeld?

De planner is bedoeld voor werknemers geboren na 1949. Werknemers geboren vóór 1950 kunnen geen gebruik maken van de planner. Een groot deel van hen is al

HET GEBRUIK VAN DE PENSIOENPLANNER IN DE PRAKTIJK

Werknemers geboren na 1949 kunnen gebruik maken van de pensioenplanner. Zij hebben onlangs een brief ontvangen met de inlogprocedure. Globaal is die als volgt:

- Ga naar www.pfhoogovens.nl (de site is ook via MijnCorusOnline te bereiken: ga naar 'Corus & ik', 'Dienstverband', 'Pensioen' en tot slot naar 'Pensioen bij Corus'. U kunt dan via een link op onze website komen).
- Klik op de homepagina op 'U bouwt pensioen op en bent geboren na 1949'.
- Klik op de knop 'Start pensioenplanner'.
- U kunt vervolgens inloggen met uw burgerservicenummer en uw persoonlijke wachtwoord (zie voor meer uitleg de brief die u onlangs van ons heeft ontvangen).

TIP: Kijk regelmatig op de pensioenplanner. Het kan u helpen bij het maken van keuzes, zodat u later niet voor verrassingen komt te staan.

met pensioen. Degenen die nog niet met pensioen zijn en nog geen persoonlijk gesprek met het pensioenfonds hebben gehad over hun naderende pensioen, krijgen dit jaar een uitnodiging voor een persoonlijk voorlichtingsgesprek. Pensioengerechtigden hebben in het verleden reeds keuzes

gemaakt. Voor hen heeft de pensioenplanner geen functie. Uiteraard kunnen werknemers geboren vóór 1950 en pensioengerechtigden wel terecht op de website voor informatie over hun pensioen. Bovendien kan iedereen met een vraag over zijn of haar pensioensituatie bij ons terecht.

NEDERLANDERS WETEN TE WEINIG OVER HUN PENSIOEN

Slechts één op de acht mensen in loondienst is op de hoogte van zijn latere pensioeninkomen, weet of dit na 65 jaar voldoende is en kent de mogelijkheden om meer pensioen op te bouwen. Dit bleek in februari van dit jaar uit de eerste Pensioenbewustzijn-meting onder 2.200 Nederlanders.

Een onderzoek van de Autoriteit Financiële Markten (AFM) geeft aan dat ongeveer de helft van de Nederlanders de eigen pensioenkennis onvoldoende vindt. Consumenten begrijpen niet welke factoren hun pensioen beïnvloeden.

Verantwoording financieel beleid 2009

DE FINANCIËLE GEZONDHEID VAN HET PENSIOENFONDS BLIJKT UIT DE DEKKINGSGRAAD: HET PENSIOENVERMOGEN GEDEELD DOOR DE PENSIOENVERPLICHTINGEN. MAAR DE FINANCIËLE GEZONDHEID VALT OOK AF TE LEZEN UIT DE BUFFER, OFWEL HET EIGEN VERMOGEN. HET EIGEN VERMOGEN WORDT BEREKEND DOOR DE PENSIOENVERPLICHTINGEN AF TE TREKKEN VAN HET PENSIOENVERMOGEN. IN 2009 IS HET EIGEN VERMOGEN FLINK GEGROEID. GELUKKIG, WANT HET WAS EEN JAAR EERDER FLINK GEDAALD DOOR DE KREDIETCRISIS.

Dat het eigen vermogen flink toenam, was vooral te danken aan de opleving van de financiële markten. In Azië is de economie weer op het niveau van voor de crisis, in de VS zijn nu ook duidelijke tekenen van herstel, in Europa is het tempo wat minder hoog. Er is optimisme over de economie, maar het is niet gezegd dat de onrust nu definitief voorbij is. Zo resteren nog enkele grote problemen, bijvoorbeeld rond de financiële situatie van landen als Griekenland. De maatregelen ter bestrijding van de crisis hebben de centrale banken bovendien honderden miljarden gekost en de overheidsbezuinigingen die daar onvermijdelijk achteraan komen, kunnen de economische groei weer afremmen.

Nadat de aandelenkoersen nog tot maart 2009 bleven dalen, kwam de omslag en zette het herstel in. Mede dank-

zij het herstel op de aandelenkoersen behaalde het pensioenfonds in 2009 een opbrengst op de beleggingen van € 712 miljoen. Dit betekent een positief beleggingsrendement van 15,3%, een van de hoogste rendementen uit de geschiedenis van het pensioenfonds.

Tegenover dit uitstekende beleggingsresultaat staat een lichte toename van de verplichtingen met € 19 miljoen door renteontwikkelingen. De totale winst op de beleggingen kwam hierdoor uit op € 693 miljoen: € 712 miljoen minus € 19 miljoen euro.

In 2009 waren er geen kosten voor de jaarlijkse verhoging van de (opgebouwde) pensioenen. De financiële situatie was eind 2009 niet toereikend en de onrust op de financiële markten was nog steeds aanwezig. Daarbij heeft het pensioenfonds eind 2009 een bedrag van € 170 miljoen moeten reserveren voor de gestegen levensverwachting.

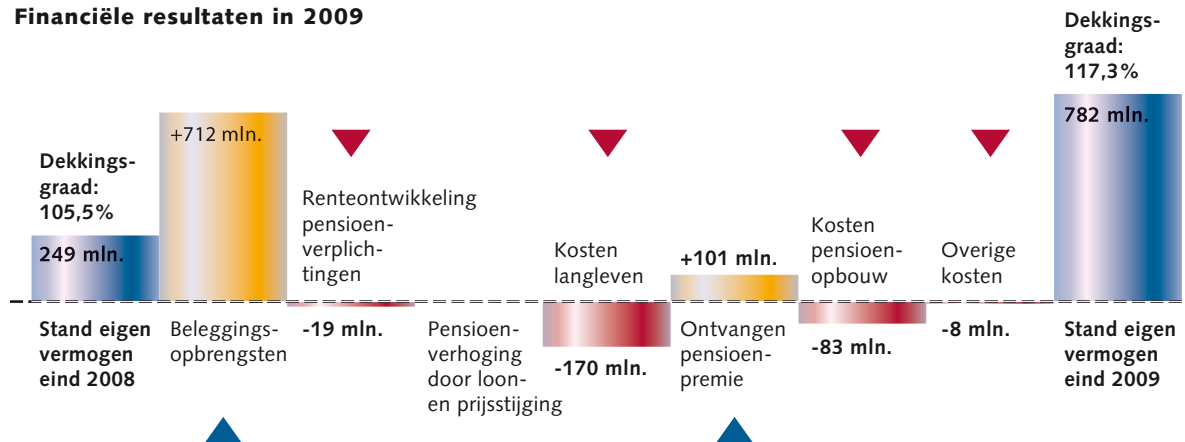
Eigen vermogen verdrievoudigd

Het hoge rendement van 2009 had een zeer positief effect op het eigen vermogen. Eind 2008 was dat nog maar € 249 miljoen en eind februari, op het dieptepunt, was het zelfs volledig verdampt. Maar aan het eind van het jaar stond het eigen vermogen, mede dankzij de positieve beleggingsresultaten, op € 782 miljoen. Dat is boven de grens van € 694 miljoen die De Nederlandsche Bank vereist.

De dekkingsgraad bedroeg toen 117,3%. Zonder de extra kosten van € 170 miljoen voor de stijgende levensverwachting, zou de dekkingsgraad ruim vier procentpunt hoger zijn, dus ruim 121%.

Alhoewel het herstel fors was in 2009, is het totale verlies van 2008 nog niet ingelopen: eind 2007 had het pensioenfonds namelijk nog een eigen vermogen van € 1.370 miljoen en daarmee een dekkingsgraad van 135,8%. We kunnen pas weer spreken van een volledig herstel als de dekkingsgraad het streefniveau bereikt van 144% (lees voor uitleg pagina 19). Dan is er weer voldoende eigen vermogen om in de toekomst de pensioenen en de pensioenopbouw volledig mee te laten groeien met de prijs- en loonstijgingen. Eind 2009 was de dekkingsgraad vooralsnog verwijderd van het streefniveau. De ambitie om de pensioenen aan te passen aan de prijs- en loonontwikkeling heeft het pensioenfonds daarom in 2009, net als in het jaar ervoor, niet waar kunnen maken. Het bestuur voert een voorzichtig beleid en heeft er daarom voor gekozen om alle middelen in te zetten om het eigen vermogen te versterken.

Financiële resultaten in 2009

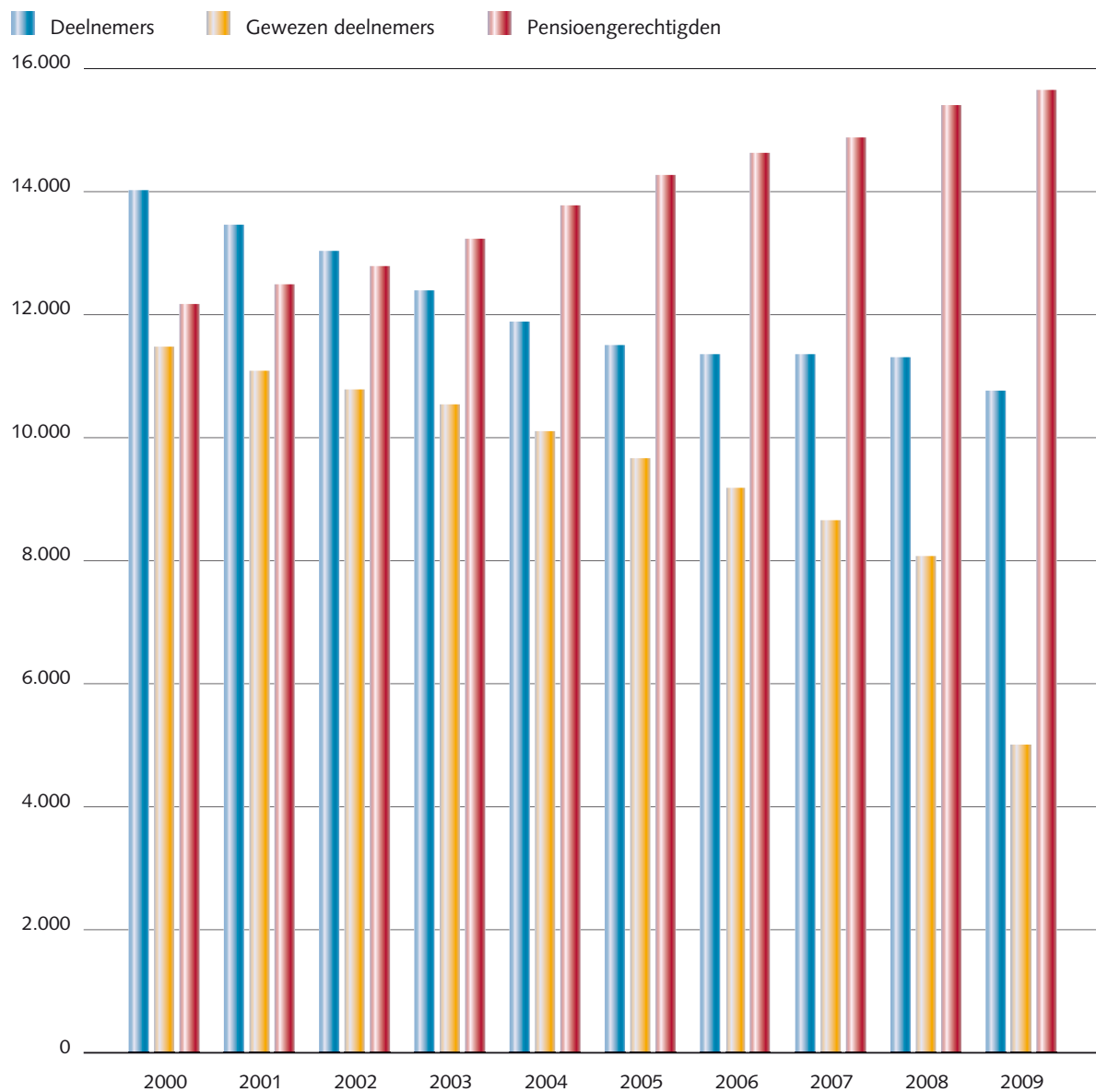

JAARLIJKSE VERHOOGING PENSIOENEN AFHANKELIJK VAN FINANCIËLE POSITIE

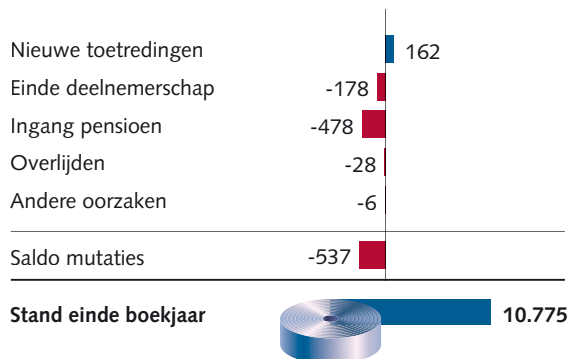
Pensioenfonds Hoogovens heeft de ambitie om de (opgebouwde) pensioenen jaarlijks aan te passen aan de prijs- en loonstijgingen. Als het pensioenfonds deze ambitie wil waarmaken, moet het nu rekening houden met de verwachte toekomstige verhogingen, ofwel met de verwachte inflatie. Als de verwachte inflatie toeneemt, heeft het fonds meer eigen vermogen nodig om

de pensioenen aan te passen aan de inflatie. Jaarlijks beoordeelt het bestuur aan de hand van de dekkingsgraad - verhouding tussen het vermogen en de verplichtingen - of er voldoende eigen vermogen is. Dit is het geval als de dekkingsgraad op het streefniveau is. Het streefniveau wordt bepaald door de verwachte inflatie. Als de inflatie stijgt, stijgt ook het streefniveau. Dit komt

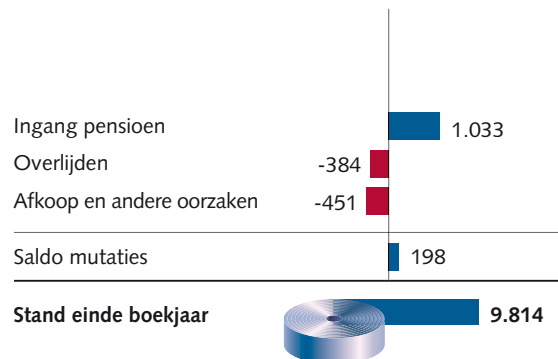
doordat inflatie de verplichtingen duurder maakt. Maar andersom geldt ook: als er sprake is van dalende inflatie, dan daalt het streefniveau doordat de verplichtingen minder duur worden. Het streefniveau is dus een momentopname. Doordat de verwachte inflatie in 2009 steeg van 2% naar 2,5%, steeg het streefniveau in dit jaar van 133% naar 144%.

Aantal verzekerden over de afgelopen 10 jaar

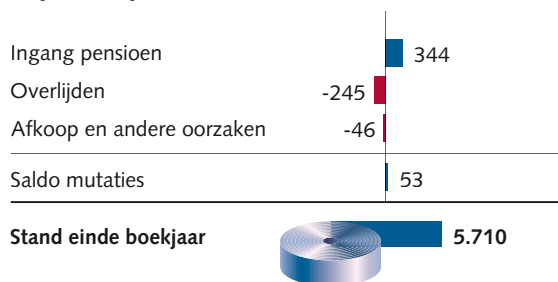
Ontwikkeling aantal verzekerde deelnemers

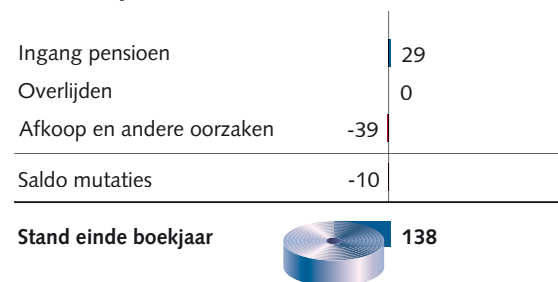
Ontwikkeling aantal mensen met ouderdomspensioen

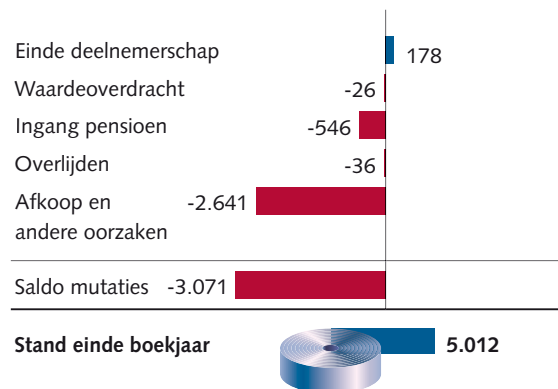
Ontwikkeling aantal mensen met partnerpensioen

Ontwikkeling aantal mensen met wezenpensioen

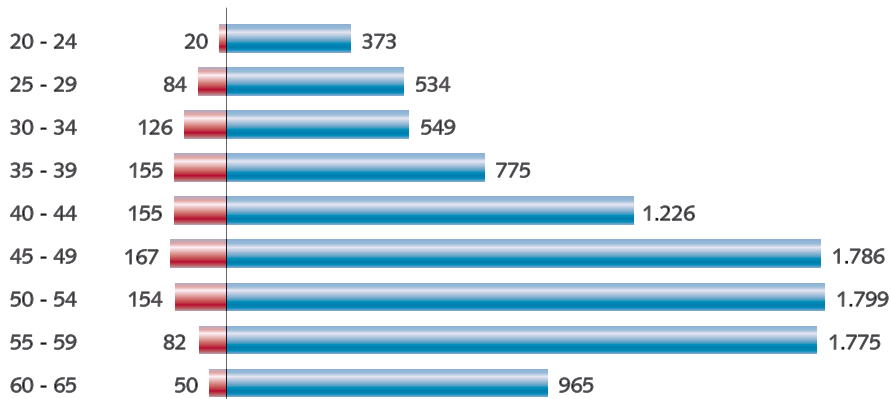

Ontwikkeling aantal gewezen deelnemers

Leeftijdsofbouw van actieve deelnemers per 31 december 2009

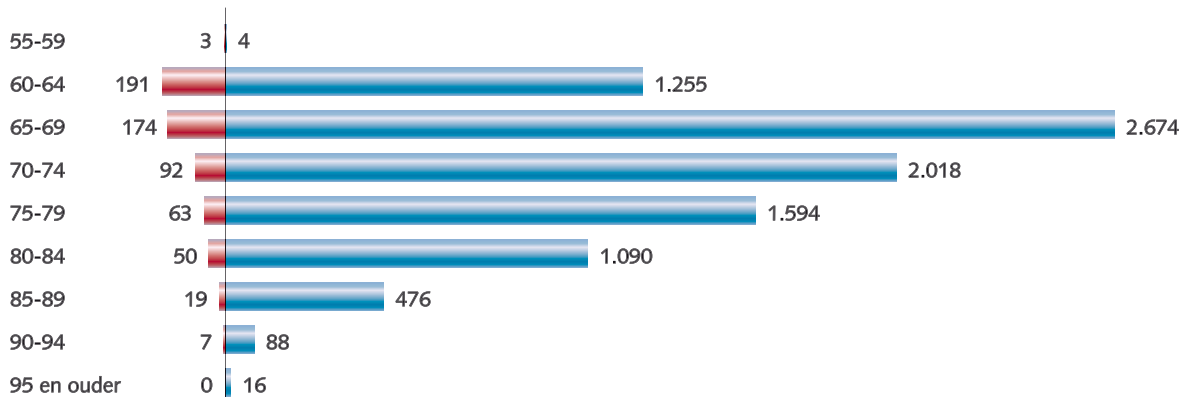
Vrouwen Mannen

Totaal 993 vrouwen 9.782 mannen

Eindtotaal 10.775**Leeftijdsofbouw van pensioengerechtigden met een ouderdomspensioen per 31 december 2009**

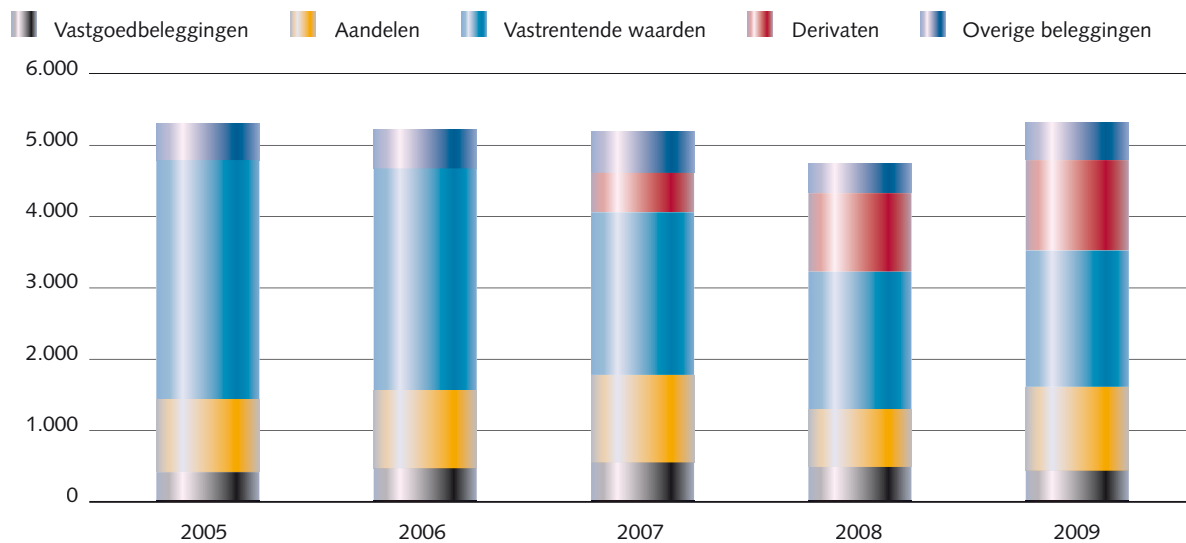
Vrouwen Mannen

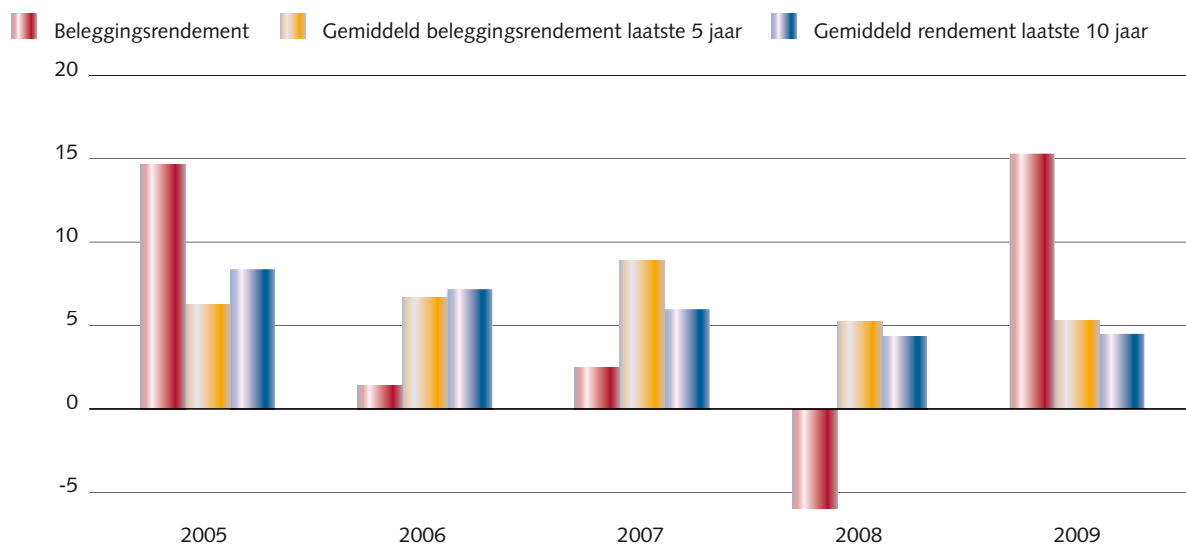
Totaal 599 vrouwen 9.215 mannen

Eindtotaal 9.814

Samenstelling pensioenvermogen, in miljoen euro

Beleggingsrendementen, in procenten

STICHTING PENSIOENFONDS HOOGOVS

POSTBUS 10000, 1970 CA IJMUIDEN, TELEFOON (0251) 49 16 02, FAX (0251) 47 10 81, E-MAIL PENSIOENFONDS@PFHOOGOVS.NL, INTERNET WWW.PFHOOGOVS.NL

Colofon

Productie en realisatie vMtB Communicatie, Driehuis

Vormgeving M.Art, Haarlem

Fotografie Chris Hoefsmit, Haarlem

Grafieken Rik van Schagen, Steamwork Graphics, Schiedam

Drukwerk Thieme Almere

Dit publieksjaarverslag bevat een selectie van de informatie uit het jaarverslag 2009 van Stichting Pensioenfonds Hoogovens. Belangstellenden kunnen dit verslag downloaden van www.pfhoogovens.nl of een gedrukte versie aanvragen bij het pensioenfonds. Het telefoonnummer is (0251) 49 10 83.